

مایکل رایان

درآمدی بر نقد

ادبیات / فیلم / فرهنگ

برگردان: سارا کاظمی منش

سرشناسه: رایان، مایکل، ۱۹۵۱- م. Ryan, Michael
عنوان و نام پدیدآورنده: درآمدی بر نقد: ادبیات/فیلم/فرهنگ/ نوشته مایکل رایان؛
برگردان سارا کاظمی منش؛ ویراستار مهرنوش واحدی.
مشخصات نشر: تهران: آوند دانش، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری: ۲۶۲ ص.

شابک: شمیم: ۱- ۹۸-۷۱۱۴-۹۶۴-۹۷۸ گالینگور: ۰۰-۱۶-۷۰۲۲-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیفا
یادداشت: عنوان اصلی: An Introduction to Criticism: Literature /Film/Culture, 2012
موضوع: نقد

شناسه افزوده: کاظمی منش، سارا، ۱۳۶۷-، مترجم
رده بندی کنگره: ۱۳۹۱/۲۳۵۴/۸۱/۸۱
رده بندی دیویی: ۸۰۱/۹۵
شماره ثبت کتابخانه ملی: ۳۰۷۶۳۱۸

آوند دانش

مجموعه نقد ادبی

درآمدی بر نقد: ادبیات/فیلم/فرهنگ

نوشته‌ی مایکل رایان

برگردان: سارا کاظمی منش

ویراستار: مهرنوش واحدی

طراحی گرافیک: استودیو حری

تاریخ انتشار: تابستان ۱۳۹۲ - چاپ اول

شمارگان: ۱۵۰۰ جلد (۵۰۰ جلد گالینگور، ۱۰۰۰ جلد شمیم)

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات اوقاف

نشانی ناشر: پاسداران، خ گل نبی، خ ناطق نوری، بن بست طلایی، پلاک ۴

مرکز پخش: میدان انقلاب، خ جمالزاده، کوچه دعوتی، شماره ۱۲

صندوق پستی: ۱۹۵۸۵/۶۷۳

تلفن: ۲۲۸۹۳۹۸۸ نمابر: ۲۲۸۷۱۵۲۲ تلفن مرکز پخش: ۶۶۵۹۱۹۰۹

قیمت: جلد شمیم: ۱۵۰۰۰ تومان، جلد گالینگور: ۲۰۰۰۰ تومان

شابک: شمیم: ۱- ۹۸-۷۱۱۴-۹۶۴-۹۷۸ گالینگور: ۰۰-۱۶-۷۰۲۲-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق این کتاب نزد ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۱۰.....	پیشگفتار: مقدمه‌ای بر نقد تحلیلی	
۵.....	فرم‌گرایی	
۵.....	متن‌های مهم	
۵.....	اندیشه‌های مهم	
۷.....	اصطلاحات مهم	
۱۰.....	چکیده و مباحثه	
۱۳.....	نمونه‌هایی از روش تحلیلی فرمالیستی	
۲۴.....	آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم	
۲۷.....	ساختارگرایی	۲
۲۷.....	متن‌های مهم	
۲۷.....	اندیشه‌های مهم	
۳۱.....	اصطلاحات مهم	
۳۳.....	چکیده و مباحثه	
۳۵.....	مثال‌هایی از تحلیل ساختارگرایانه	
۴۲.....	آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم	
۴۳.....	نقد تاریخی	۳
۴۲.....	متن‌های مهم	
۴۲.....	اندیشه‌های مهم	
۵.....	اصطلاحات مهم	
۱۷.....	چکیده و مباحثه	
۵۰.....	مثال‌هایی از تحلیل تاریخی	
۵۷.....	آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم	

۴	روان‌شناسی و روان‌کاوی..... ۵۹
	متن‌های مهم..... ۵۹
	اندیشه‌های مهم..... ۵۹
	اصطلاحات مهم..... ۶۱
	چکیده و مباحثه..... ۶۵
	نمونه‌هایی از تحلیل‌های روان‌شناسی..... ۷۱
	آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم..... ۷۷
۵	مارکسیسم و نقد سیاسی..... ۷۹
	متن‌های مهم..... ۷۹
	اندیشه‌های مهم..... ۷۹
	اصطلاحات مهم..... ۸۴
	چکیده و مباحثه..... ۸۵
	نمونه‌هایی از نقد تحلیلی مارکسیستی..... ۹۶
	آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم..... ۹۹
۶	پسا-ساختارگرایی و ساختارشکنی..... ۱۰۱
	متن‌های مهم..... ۱۰۱
	اندیشه‌های مهم..... ۱۰۱
	اصطلاحات مهم..... ۱۰۵
	چکیده و مباحثه..... ۱۰۸
	مثال‌هایی از تحلیل ساختارشکنانه..... ۱۱۱
	آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم..... ۱۱۴
۷	نقد جنسیتی..... ۱۱۵
	آثار مهم..... ۱۱۵
	اندیشه‌های مهم..... ۱۱۵
	اصطلاحات مهم..... ۱۱۶
	چکیده و مباحثه..... ۱۱۸
	مثال‌هایی از تحلیل‌های جنسیتی..... ۱۲۶

آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم..... ۱۳۴

نقد نژادی، پسااستعماری و فراملیتی..... ۱۳۵

متن‌های مهم..... ۱۳۵

اندیشه‌های مهم..... ۱۳۵

اصطلاحات مهم..... ۱۳۶

چکیده و مباحثه..... ۱۳۸

مثال‌هایی از نقد پسااستعمارگرانه و قومیتی..... ۱۴۷

آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم..... ۱۵۴

نقد ملی..... ۱۵۵

متن‌های مهم..... ۱۵۵

اندیشه‌های مهم..... ۱۵۵

اصطلاحات مهم..... ۱۵۷

چکیده و مباحثه..... ۱۵۹

مثال‌هایی از نقد علمی..... ۱۶۳

آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم..... ۱۷۲

مطالعه‌ی فیلم..... ۱۷۵

آثار مهم..... ۱۷۵

اندیشه‌های مهم..... ۱۷۵

اصطلاحات مهم..... ۱۷۶

چکیده و مباحثه..... ۱۸۰

مثال‌هایی از نقد فیلم..... ۱۸۸

آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم..... ۲۰۰

مطالعات فرهنگی..... ۲۰۱

متن‌های مهم..... ۲۱۱

اندیشه‌های مهم..... ۲۱۱

اصطلاحات مهم..... ۲۱۳

چکیده و مباحثه..... ۲۱۴

۸

۹

۱۰

۱۱

- ۲۲۰.....مثال‌هایی از تحلیل فرهنگی
- ۲۲۴.....آنچه باید در متن‌های ادبی یا فرهنگی بجویم
- ۲۲۵.....خلاصه: نگرش‌هایی برای تازه‌کارها
- ۲۲۵.....۱- فرهنگ یعنی طبیعت
- ۲۲۷.....۲- واژه‌ها مفاهیم را می‌سازند
- ۲۲۹.....۳- دانش ما از شناخت ما برمی‌خیزد
- ۲۳۱.....۴- زبان عربی را یاد بگیرید
- ۲۳۱.....واقعیت ساختگی است
- ۲۳۴.....۶- همه‌ی داستان‌ها حقیقت ندارند
- ۲۳۷.....۷- قدرت در باور داشتن است
- ۲۳۹.....۸- شما آن‌هایی که فکر می‌کنید نیستید
- ۲۴۱.....۹- باید ببینید که خودتان باشید
- ۲۴۲.....۱۰- سرمایه‌دار برای شما مضر است
- ۲۴۴.....۱۱- معلول علت است
- ۲۴۵.....۱۲- هویت را تفاوت نیست؛ بنابراین هویت امری نسبی است
- ۲۴۸.....۱۳- همه‌ی ما در گذش زندگی می‌کنیم
- ۲۴۹.....۱۴- دنیا تمام آن چیزی است که می‌بینیم
- ۲۵۰.....۱۵- طبیعت فرهنگ است

پیشگفتار

مقدمه‌ای بر نقد تحلیلی

نقد وادآور زندگی فرهنگی بشر است. کاری که نقد با زندگی فرهنگی می‌کند همان کاری است که بشر با زندگی مادی و جسمانی می‌کند. نقد زندگی فرهنگی بشر را به صورت سنتی در نظر می‌گیرد، آن را مطالعه می‌کند و به چگونگی عملکرد آن پی می‌برد.

چنین تحلیلی گستره‌ی وسیعی از اشیا که در ساخت محصولات فرهنگی (مانند رمان، فیلم، موسیقی و تئاتر) به کار می‌رود تا ایده‌های نهفته در چنین آثاری را که جهانی سرچشمه‌ی آن‌ها بوده و به دلالت آن‌ها بر زندگی ماست، در بر می‌گیرد.

ناحیه‌ی فرهنگی مورد نقد در بستر فرهنگی وسیع‌تری جای گرفته است که شامل مناسبات مالی، زبان، ریاضیات، علوم مهندسی، باستان‌شناسی، حسابداری و حقوق می‌شود. بدون چنین بستر فرهنگی وسیعی، حیات بشری بر روی کره‌ی زمین ممکن نبود. فرهنگ مهم‌ترین چیزی است که انسان را تبدیل به انسان می‌کند. انسان اجازه می‌دهد بدون اینکه اشیا را لمس کند آن‌ها را دستکاری کند. فرهنگ ما را قادر می‌سازد با استفاده از نمادها یا علائمی مانند پول یا واژه به جای پول، اهرم، زندگی را به جریان اندازیم.

ناحیه‌ای از فرهنگ انسانی که مورد نقد است - یعنی فرهنگ نمایشنامه‌ها، رمان‌ها، فیلم‌ها، اشعار، ترانه‌ها و گفتمان‌های رایج - کارکرد مهمی در بستر

کلی فرهنگ دارد. این بخش از فرهنگ افکار، احساسات و باورهای انسان را به سمتی هدایت می‌کند که به حفظ وجود مادی او کمک می‌کند. فرهنگ مورد نقد، هنجارهایی را که به رفتار بشر جهت می‌دهند تقویت می‌کند و فرضیات کهنه را که به نحوه‌ی رفتار می‌پردازند و دیگر سازگاری مفیدی ندارند از نو و به‌شکلی متفاوت می‌سازد. محصولات فرهنگی حامی اندیشه‌هایی هستند که انسان را به تحرک و امی دارند و به روحیات او جهت می‌دهند. آن‌ها به‌طور کلی آموزگار، سیاست‌مدار، مربی، مبلغ و والدین تفکر بشری هستند. این محصولات با فراهم کردن مثال‌هایی از نحوه‌ی زیستن به ما کمک می‌کنند زندگی خود را اداره کنیم. فرهنگ همین مفهوم خویشاوند زیست-شیمی است زیرا با اینکه در اصل عمل زیست‌شیمیایی ندارد، اما با راهنمایی‌های خود آن را امکان‌پذیر می‌کند.

اقسام هنر که شامل شعر، رمان و نمایشنامه می‌شود، به‌طور همزمان با جوامع بزرگ مقیاس گردیده‌اند زیرا هنر، هنجار خلق می‌کند و هنجار این اطمینان را می‌دهد که ما انسان‌ها می‌توانیم در کنار هم زندگی کنیم. هنر انسان را از خوی حیوانی او فراتر برد و به‌این‌صورت و انجام دادن توافقی شکار به حفظ بقا کمک کرد. انسان برای فراتر رفتن از طبیعت بدیهی وجود خود می‌بایست قدرت‌های شناختی تازه‌ای را فرا می‌گرفت. یکی از این قدرت‌های حیاتی توانایی نگهداری تفکرات و تصاویر در ذهن به‌طور مستقل از آن‌ها در جهان مشاهده می‌کنیم بود. این روش تفکر، نوشتن (دیدن اندیشه‌ها، شکل علائم بر یک صفحه) را ممکن کرد همچنین در ایجاد قوانین بر پایه‌ی معیارهای آرمانی عدالت تأثیر بسیاری داشت. درعین حال این نوع تفکر سبب شکل‌گیری هنجارها شد. هنجار مجموعه‌ای از قواعد نانوشته است که به‌صورت شفاهی و یا آسان‌های نوناگون مانند بازگویی حکایات و نمایشنامه‌ها، تعلیمات مذهبی و آموزش در مدارس و گروهی به گروه دیگر منتقل می‌شود. نام دیگر توانایی ذهنی‌ای که زندگی متدبانه و مسالمت‌آمیز جوامع بشری را ممکن کرد، قوه‌ی تخیل است.

همکاری یکی از بخش‌های ضروری تمدن بشری است زیرا وجود جوامع انسانی بزرگ‌تر را ممکن می‌کند. وجود چنین جوامعی در ابتدا به‌خاطر تغییر تفکر انسان

امکان پذیر شد زیرا به تبع این تغییر انسان‌ها توانستند از علائم استفاده کنند و اشیاء را با اندیشه‌ها درآمیزند. نقوش روی کاغذ به عدد تبدیل شدند و داد و ستد را تسهیل کردند. علائم موجود در میدان‌گاه‌ها و بازارها به قوانینی برای زندگی بهتر تبدیل شدند و آیین‌های مذهبی خاص به شاخص‌های تنظیم‌کننده‌ی زندگی انسان- احکام خدا- تبدیل شدند که سبب می‌شدند انسان به گونه‌ای رفتار کند که برای بقای جامعه لازم بود.

همان‌طور که تمدن بشری در چند هزار سال گذشته توسعه یافته است، فرهنگ از دانی و باورهای یک شکلی که اغلب ذاتاً از مذهب سرچشمه می‌گرفتند فراتر رفته و مفاهیم گسترده‌تری را شامل می‌شود. امروزه فرهنگ گستره‌ای است که در آن مجاری همان اندازه که مورد حمایت هستند به بحث گذاشته می‌شوند؛ در نتیجه تغییرات در فرهنگ، نیازمند طیف گسترده‌ای از شیوه‌های انتقادی است که شما در این کتاب مشاهده خواهید کرد.